

Pedagogisch beleidsplan GroeiSamen

Buitenschoolse opvang

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Visie	6
<i>Visie GroeiSamen</i>	6
<i>Pedagogisch doel GroeiSamen</i>	7
<i>Visie op de ontwikkeling van kinderen</i>	7
<i>Visie op opvoeden van kinderen in een groep</i>	8
<i>Visie op kinderen en vrije tijd</i>	8
Pedagogische Visie BSO GroeiSamen	10
<i>Positive behavior support</i>	10
<i>Gedrag en oordeel</i>	11
<i>Actief luisteren</i>	11
<i>De ik-boodschap</i>	12
<i>Overschakelen</i>	12
<i>Grenzen stellen</i>	12
<i>Grenzen stellen bij schoolkinderen</i>	12
<i>Complimentjes geven</i>	12
Pedagogisch handelen bij BSO GroeiSamen	13
<i>Inleiding</i>	13
<i>Pedagogische basisdoelen</i>	13
<i>Veiligheid en vertrouwen - Emotionele veiligheid</i>	13
<i>Ieder kind uniek - Persoonlijke ontwikkeling</i>	14
<i>Communicatieve ontwikkeling</i>	14
<i>Motorische-zintuiglijke ontwikkeling</i>	14
<i>Cognitieve ontwikkeling</i>	15
<i>Creatieve en beeldende ontwikkeling</i>	15
<i>Zelfstandigheid en zelfvertrouwen</i>	16
<i>Ik, Jij, Wij – Sociale ontwikkeling</i>	16
<i>Rekening houden met anderen</i>	16
<i>Hulp vragen en ontvangen</i>	17
<i>Samen spelen</i>	17
<i>Gevoel van erbij horen</i>	17
<i>Helpen</i>	17
<i>Jong geleerd is oud gedaan - Waarden en normen</i>	18
<i>Intercultureel werken</i>	18
<i>Themagericht werken en workshops</i>	19
Buitenschoolse opvang GroeiSamen	20

<i>Inleiding</i>	20
<i>Beschrijving van de buitenschoolse opvang</i>	20
<i>Groepssamenstelling en begeleiding</i>	20
<i>Speelgoedscan</i>	21
Werken op de groep met de speelgoedscan	21
Groepsdynamiek is leidend	21
<i>Kinderen die zorg behoeven</i>	21
<i>Mentorschap</i>	22
Dagelijkse opvang	23
<i>Inleiding</i>	23
<i>De locatie</i>	23
<i>Het team</i>	24
<i>Halfuursregeling en drieuursregeling</i>	24
<i>Inzet stagiaires en vrijwilligers</i>	25
<i>Scholen en vervoer</i>	28
<i>Dag invulling tijdens schoolweken</i>	28
<i>Dag invulling tijdens vakanties en schoolvrije dagen</i>	29
<i>Voeding</i>	29
<i>iPad en computergebruik</i>	30
<i>Speciale momenten</i>	30
Kennismaken en wennen	30
Extra dagen en ruildagen.....	31
<i>Ophalen en brengen:</i>	31
<i>Uitstapjes</i>	31
<i>Veiligheid, uitdaging en regels</i>	31
<i>Regels</i>	32
Het individuele kind – Ontwikkeling en buitenwereld	32
<i>Eigenheid, eigenwaarde en verantwoordelijkheid</i>	33
Eigenheid	33
Eigenwaarde	33
Eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheid	33
<i>Zelfvertrouwen en zelfstandigheid</i>	34
Zelfstandigheid	34
<i>Conflicten, straffen en belonen</i>	34
Conflicten	34
Straffen en belonen	35
<i>Lichamelijke beweging</i>	35
Het eigen lichaam	35
Tot slot	35

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van buitenschoolse opvang GroeiSamen. In dit plan staat beschreven wat onze pedagogische visie is op de ontwikkeling van kinderen en hoe wij dit vertalen in het dagelijks handelen op de buitenschoolse opvang. Wij kijken naar onze rol als opvoeder, naar de mogelijkheden én grenzen van het opvoeden in een groep. Van daaruit stellen wij ons een (pedagogisch) doel en geven wij aan hoe dit doel vorm krijgt.

Het pedagogisch beleidsplan is echter niet alleen van belang voor medewerkers die al in dienst zijn bij de organisatie. Wij willen ouders, nieuwe medewerkers, stagiaires en andere belangstellenden ook inzicht geven in wat wij doen en waarom wij het op deze manier uitvoeren. De kwaliteit moet ten alle tijden gewaarborgd worden. Om deze reden wordt het pedagogisch beleidsplan jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast, het is ten slotte een dynamisch document. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met zowel de medewerkers als de oudercommissie van GroeiSamen. Wij hopen dat dit beleidsplan u een beeld geeft van de wijze waarop wij op onze buitenschoolse opvang werken. Als u vragen heeft, beantwoorden wij die natuurlijk graag.

Visie

Elk kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier. De ontwikkeling van een kind ontstaat uit een samenspel tussen aanleg, karakter en de omgeving waarin het opgroeit. De ervaringen die een kind opdoet, zijn van grote invloed op zijn ontwikkeling. Daarom vinden wij het belangrijk dat opvoeders en pedagogisch medewerkers inspelen op de individuele behoeften van elk kind.

Binnen BSO GroeiSamen werken en spelen kinderen met verschillende achtergronden, culturen en geloven samen. Wij zien deze diversiteit als een verrijking en gaan met respect en openheid om met ieders gewoonten en gebruiken. We vinden het belangrijk dat elk kind zich gezien, gehoord en begrepen voelt. Daarom passen wij onze werkwijze, activiteiten en omgangsvormen aan op de behoeften van het kind, of dat nu gaat om voeding, gewoonten, rituelen of opvoedkundige waarden.

We besteden bewust aandacht aan verschillende culturele en feestelijke momenten, zodat kinderen leren om met nieuwsgierigheid en respect naar elkaar te kijken. Zo creëren we een warme, veilige en inclusieve omgeving waarin ieder kind zichzelf mag zijn.

Door deze benadering groeit het zelfvertrouwen van kinderen, ontwikkelen zij een positief zelfbeeld en leren ze om met trots en respect onderdeel te zijn van een diverse samenleving, iets wat hen ook in de toekomst zal versterken.

Visie GroeiSamen

GroeiSamen is een buitenschoolse opvang waarbij warme en respectvolle communicatie centraal staat. Kinderen krijgen de ruimte zich te ontwikkelen tot sociale, zelfstandige mensen met voldoende zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel, die hun eigen talenten onderkennen en benutten.

Pedagogisch doel GroeiSamen

De visie van GroeiSamen realiseren we door ruimte te geven voor de eigenheid van elk kind en door situaties binnen de opvanglocatie te creëren die ervoor zorgen dat de kinderen zich prettig, veilig en geborgen voelen. De pedagogisch professionals hebben een begeleidende en stimulerende rol in de ontwikkeling van het kind. Een positieve werkhouding van pedagogisch professionals is van essentieel belang. Elk kind heeft recht op een stimulerende ondersteuning van een deskundige pedagogisch professional. Het persoonlijk contact tussen de pedagogisch professional, ouders en kinderen staat centraal en dit bereiken we door vertrouwen, veiligheid en geborgenheid te bieden.

Visie op de ontwikkeling van kinderen

Hechting is de basis voor een gezonde ontwikkeling. Ieder kind heeft een aangeboren aanleg zich aan zijn opvoeder(s) te hechten. Het zoekt van nature de nabijheid van een beschermende volwassene. In de eerste weken van zijn leven ontstaat een sterke band tussen ouder of directe opvoeder en het kind. Als de ouder er is, is het veilig. Later leert een kind dat als de ouder weggaat, zij ook weer terugkomt. Een kind kan zich aan meerdere personen (waarmee het regelmatig omgaat) tegelijk hechten.

Wanneer het kind een zorgzame en liefdevolle band met zijn opvoeder(s) ervaart, vormt dat voor hem een veilige basis van waaruit hij zijn omgeving gaat verkennen. Hij zoekt daarbij steeds naar evenwicht tussen de nabijheid van zijn opvoeders en zijn aangeboren neiging de omgeving te leren kennen. Ieder kind heeft de drang in zich om zich te ontwikkelen. Elk kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. De aanleg en het temperament van een kind, de omgeving (onder andere het gezin, het dagverblijf/BSO), de mate waarin het zich veilig kan hechten en de cultuur (met zijn waarden en normen) waarin een kind opgroeit zijn van invloed op die ontwikkeling.

Visie op opvoeden van kinderen in een groep

Ieder kind heeft de drang in zich om zich te ontwikkelen. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. De pedagogisch professionals begeleiden de kinderen individueel en als groep en houden daarbij rekening met de ontwikkeling van de kinderen. Het bijzondere aan opvoeden binnen de BSO is dat het in een groep met andere kinderen gebeurt. Kinderen leren van elkaar, met elkaar en beïnvloeden elkaar.

De ontmoeting met andere kinderen in de groep vinden we bijzonder waardevol, omdat kinderen al op jonge leeftijd leren relaties aan te gaan en sociale vaardigheden oefenen. Ze ervaren plezier van samen spelen, ze leren rekening houden met elkaar en voor zichzelf opkomen. De kinderen zien veel van elkaar en worden door elkaar uitgedaagd en gestimuleerd.

Visie op kinderen en vrije tijd

Kinderen van vier tot dertien jaar maken een enorme ontwikkeling door. Hun wereld wordt groter, het kind doet veel nieuwe indrukken op en de interesses van het kind veranderen. De kinderen worden zelfstandiger en het contact met andere kinderen wordt steeds belangrijker.

Bij het vorm geven van de buitenschoolse opvang gaan wij van de volgende punten uit:

- Ieder kind heeft de drang om zich te ontwikkelen. Wij zien een veilige en vertrouwde omgeving als basis om nieuwe uitdagingen aan te gaan.
- Ieder kind is uniek en heeft een eigen ontwikkeling.
- In de ontwikkeling van kinderen zijn verschillende ontwikkelingsgebieden en ontwikkelingsfasen te onderscheiden. Deze dienen als leidraad voor de begeleiding.
- Kinderen leren door hun ervaringen, door dingen te doen en mee te maken.
- Kinderen hebben de mogelijkheid in zich om de omgeving waarin ze verkeren zelf in te vullen door hun vermogen om creatief te denken en te handelen.
- Kinderen volgen hun eigen weg naar volwassenheid, waarbij opvoeding door volwassenen onmisbaar is.

Wij gaan ervan uit dat de tijd die kinderen bij ons op de buitenschoolse opvang doorbrengen vrije tijd is en dat de kinderen zelf invulling kunnen geven aan deze vrije tijd. Wij werken kind volgend. Wanneer blijkt dat een kind huiswerk heeft en het gewenst is hier aandacht aan te besteden, dan is ook dit mogelijk.

Wij gaan hierbij uit van de volgende punten:

- Bezig zijn is belangrijker dan presteren. Kinderen spelen omdat het een fijne bezigheid is. Door te spelen doen zij ervaringen op en leren ze allerlei nieuwe dingen.
- Het samen bezig zijn is belangrijker dan de uitkomst van de gezamenlijke activiteit. In de contacten met anderen leren kinderen spelenderwijs een aantal belangrijke dingen die van invloed zijn op de ontwikkeling van hun persoonlijkheid.
- In hun vrije tijd bepalen kinderen zelf in principe wat zij doen en met wie. Dit sluit niet uit dat kinderen ook behoefte hebben aan georganiseerde activiteiten, die bieden wij dan ook aan.

Een goede buitenschoolse opvang biedt volgens ons een prettige sfeer waarin ieder kind:

- zich veilig voelt;
- zichzelf kan zijn;
- zijn eigen keuzes kan maken;
- zich serieus genomen voelt;
- zich optimaal kan ontwikkelen;
- met plezier naar de buitenschoolse opvang komt.

Pedagogische Visie BSO GroeiSamen

Een positief zelfbeeld vormt de basis voor de totale ontwikkeling van een kind. Daarom vinden wij het belangrijk om goed te signaleren en te observeren: *“Wat vraagt dit kind van mij als opvoeder?”* en *“Hoe kan ik hier op een positieve en stimulerende manier op inspelen?”*

Bij BSO GroeiSamen bieden we kinderen veiligheid, vertrouwen en ruimte om zichzelf te zijn. Vanuit deze basis stimuleren we hen om stap voor stap te groeien in zelfstandigheid, zelfvertrouwen en verantwoordelijkheid. Kinderen leren hierdoor niet alleen respect te hebben voor zichzelf, maar ook voor anderen en hun omgeving.

Positive behavior support

Wij werken binnen onze BSO met de methode PBS (Positive Behavior Support). Deze methode richt zich op het versterken van gewenst gedrag door positieve aandacht, duidelijke verwachtingen en consequente begeleiding. Door het accent te leggen op wat goed gaat, voelen kinderen zich gezien en gewaardeerd, wat hun sociale en emotionele ontwikkeling ten goede komt. Dit doen wij door middel van beloningssystemen.

We vinden het daarnaast belangrijk dat kinderen na schooltijd echt tot rust kunnen komen en hun vrije tijd op hun eigen manier kunnen invullen. Op de BSO zijn er verschillende hoeken ingericht waar kinderen kunnen spelen, ontdekken of creatief bezig zijn. Er is ook een rustige zithoek waar ze kunnen ontspannen, een boekje lezen of gewoon even niets hoeven.

Met deze positieve en kindgerichte benadering zorgen we ervoor dat elk kind zich prettig voelt, plezier heeft en zich op een natuurlijke manier verder kan ontwikkelen.

Deze vier pijlers vragen om een actieve en betrokken houding van de pedagogisch professionals naar de kinderen. Het kind moet de onvoorwaardelijke steun en het vertrouwen krijgen van de pedagogisch professional die voor het kind zorgt. Dat betekent:

- Dat we elk kind onvoorwaardelijk accepteren zoals het is;
- Dat we elk kind serieus nemen;
- Dat er altijd nabijheid is van een volwassene bij een kind;
- Dat een kind nooit geïsoleerd mag worden.

Dit zijn de vuistregels van GroeiSamen, deze zijn randvoorwaardelijk voor de uitvoering van onze pedagogische visie.

We gaan uit van gelijkwaardigheid in relaties, zodat iedereen zichzelf kan zijn en zijn verantwoordelijkheid neemt, rekening houdend met de ander. In opvoedingsrelaties betekent dit dat de opvoeder het kind in zijn waarde laat en respectvol benadert. Het win-win principe staat centraal.

In de praktijk is het belangrijk dat kinderen gerespecteerd en gehoord worden. De regie blijft altijd bij de pedagogisch professionals zonder dat deze een autoritaire houding heeft ten opzichte van de kinderen. We maken bij GroeiSamen gebruik van de onderstaande onderdelen;

Gedrag en oordeel

Het verschil maken tussen gedrag en oordeel is een belangrijke vaardigheid. Gedrag is wat je feitelijk hoort en ziet en een oordeel is wat je denkt bij het horen en zien van bepaald gedrag. Bijvoorbeeld:

<i>Gedrag</i>	<i>Oordeel</i>
<i>Jan kiept de bak lego om</i>	<i>Wat is Jan weer vervelend</i>
<i>Guus speelt met de knikkerbaan</i>	<i>Guus is altijd zo lief aan het spelen</i>
<i>Fee en Merel slaan elkaar</i>	<i>Fee en Merel zitten de hele tijd te klieren</i>

Als pedagogisch professional is het belangrijk om goed onderscheid te maken tussen het werkelijke gedrag van een kind en je eigen beleving. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een pedagogisch professional het gedrag van Jan (in het bovenstaande voorbeeld) als onacceptabel ervaart omdat het voor extra werk zorgt. Je kunt ook anders naar het gedrag van Jan kijken. Hij wil misschien wel een nieuwe vaardigheid aanleren. Als een kind iets doet wat in de ogen van een pedagogisch professional onacceptabel is dan stelt zij het gedrag van het kind ter discussie en niet het kind zelf. De pedagogisch professional zal vanuit een houding van actief luisteren proberen het kind beter te begrijpen.

Actief luisteren

Actief luisteren is een vaardigheid waarbij je een kind dat een probleem heeft, aanmoedigt meer over het probleem te vertellen zonder dat je zijn probleem overneemt. Actief luisteren doe je door op een empathische manier de beleving en/of gevoelens van het kind weer te geven. Om vervolgens met het kind af te stemmen of deze weergave klopt.

Jonge kinderen kunnen soms niet zo goed vertellen wat hun dwars zit. Het geeft hen veel steun als een pedagogisch professional pogingen doet om hun gedrag te vertalen in wat ze eigenlijk willen zeggen.

Bijvoorbeeld

<i>Het kind zegt/doet</i>	<i>Mogelijke actief luisterzin</i>
<i>Ik mis papa</i>	<i>Je wilt het liefst bij papa zijn, hè?</i>
<i>Schuijft boos zijn fruit weg</i>	<i>Je hebt helemaal geen zin om te eten geloof ik</i>
<i>Een kind huilt heel hard</i>	<i>Ik zie je huilen, ben je verdrietig? kan je mij vertellen wat er gebeurd is?</i>

De ik-boodschap

Bij de ik-boodschap praat je vanuit jezelf met als doel je gevoel of mening met anderen te delen. Bijvoorbeeld: Ik vind het leuk om buiten te spelen. Het tegenovergestelde van de ik-boodschap is de jij-boodschap. Hierin zit vaak een oordeel, verwijt of beschuldiging. Bijvoorbeeld: Kan je nou eens je mond houden? Onze voorkeur gaat uit naar het communiceren met kinderen in de ik-boodschap, omdat we dit een positievere manier van communiceren vinden.

Overschakelen

Overschakelen is een situatie waarbij de pedagogisch professional in een conflict met het kind het ene moment actief luisterend en het andere moment de ik-boodschap gebruikt. Als een pedagogisch professional tijdens een conflict met een kind herhaaldelijk de ik-boodschap gebruikt en de boodschap komt niet aan, dan is raadzaam om mee te bewegen met het kind en over te gaan op actief luisteren.

Een pedagogisch professional kan op de volgende manieren met een kind mee bewegen: Ruilen: een kind wil een muts niet op zetten → je ruilt dit voor een sjaal of capuchon

Een beperkt aantal keuzes geven: kiezen uit broodbeleg → wil je jam of smeerkaas op je brood?

Omgeving aanpassen: kind is onrustig vanwege drukte op de groep → met de drukere kinderen even naar buiten gaan zodat de groep wat rustiger wordt

Grenzen stellen

Soms vertonen kinderen onacceptabel gedrag, zoals vechten, schreeuwen of iets naar iemand gooien. Onacceptabel gedrag kan de pedagogisch professional via de confronterende ik-boodschap met het kind bespreken.

De confronterende ik-boodschap bestaat uit drie delen: gedrag, gevoel, gevolg.

Gedrag: Een kind laat een viltstift zonder dop op tafel liggen.

Gevolg: De stiften drogen uit en de andere kinderen kunnen niet meer kleuren Gevoel: ergernis, boosheid.

De confronterende ik-boodschap wordt: 'Als je de viltstiften zonder dop laat liggen, vind ik dat erg vervelend, want ze drogen dan uit en dan kan niemand er meer mee kleuren.'

Grenzen stellen bij schoolkinderen

Vanaf dat het kind drie à vier jaar is kunnen ze zich steeds beter verplaatsen in een ander. Vanaf die leeftijd is het mogelijk om de confronterende ik-boodschap te gebruiken.

Complimentjes geven

Bij gewenst gedrag van kinderen gebruiken mensen vaak complimentjes als: 'Wat een mooi schilderij heb je gemaakt' 'Dat heb je knap gedaan'

De bovenstaande complimenten zeggen iets over het kind en niet over het positieve gevoel van de boodschapper bij wat het kind doet. Een alternatieve manier om een compliment te maken is de positieve ik-boodschap. Bij de positieve ik-boodschap vertel je duidelijk welke prettige gevoelens het concrete gedrag van het kind bij je oproept, zonder een oordeel over het kind te geven.

De kleuren die je hebt gebruikt vind ik prachtig

Pedagogisch handelen bij BSO GroeiSamen

Inleiding

Opvoeding hoort bij kinderen. Opvoeden is het begeleiden van kinderen op weg naar hun volwassenheid. Het is goed dat een opvoeder zelf bewust handelt, maar dat het voor het kind zo onopgemerkt mogelijk is. Bij de opvoeding speelt de voorbeeldfunctie van de opvoeder een grote rol. In een opvoedingssituatie is een relatie met wederzijds vertrouwen tussen opvoeder en kind onmiskenbaar.

Pedagogische basisdoelen

Onze pedagogische werkwijze is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen die in de Wet Kinderopvang zijn geformuleerd:

- *het bieden van emotionele veiligheid;*
- *gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;*
- *gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties;*
- *gelegenheid bieden tot het eigen maken van waarden en normen.*

Veiligheid en vertrouwen - Emotionele veiligheid

Een gevoel van emotionele veiligheid bij kinderen wil zeggen dat het kind zich veilig en geborgen voelt. Als een kind zich emotioneel veilig voelt zal het zich op een normale manier ontwikkelen. De emotionele band tussen ouders, familie en kinderen is hecht en langdurig en ontstaat door frequent (intiem) contact. De band tussen pedagogisch professionals en het kind moet net als iedere relatie eerst worden opgebouwd. Bij de start van de opvang (wenperiode) heeft de pedagogisch professional het doel om een warme en persoonlijke relatie met het kind op te bouwen en deze ook te onderhouden.

BSO GroeiSamen creëert een gevoel van emotionele veiligheid voor het kind door:

- *Affectie te tonen in de vorm van een knuffel, troosten, op schoot nemen, aai over de bol geven;*
- *Het kind het gevoel geven dat het er mag zijn;*
- *Het kind op een respectvolle manier te benaderen;*
- *Het aanbieden van een wenperiode;*
- *Een vaste dagindeling;*
- *Een vaste stamgroep;*
- *Vaste pedagogisch professionals op de groep;*
- *Kinderen duidelijk grenzen te geven, wat wel en niet mag*

Ieder kind uniek - Persoonlijke ontwikkeling

Persoonlijke competenties zijn persoonskenmerken die kinderen in staat stellen om allerlei type problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Persoonlijke competenties zijn bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Kinderen hebben een aangeboren drang om de wereld om zich heen te ontdekken en om zelfstandig te zijn.

We besteden aandacht aan het stimuleren van de volgende persoonlijke ontwikkelingstaken:

- *Communicatieve ontwikkeling;*
- *Motorisch-zintuiglijke ontwikkeling;*
- *Cognitieve ontwikkeling;*
- *Creatieve en beeldende ontwikkeling;*
- *Zelfstandigheid en zelfbeeld.*

Per ontwikkelingstaak wordt eerst kort uitgelegd wat ermee bedoeld wordt, vervolgens verwoorden we hoe de pedagogisch professionals deze ontwikkelingstaak stimuleren.

Communicatieve ontwikkeling

In het begin verloopt de communicatie met kinderen via lichaamstaal: oogcontact, glimlachen en aanraken. Naarmate kinderen ouder worden ontwikkelt ook de verbale communicatie. Bij een schoolkind is de uitspraak vaak al goed, een kind gebruikt langere zinnen en het woordbegrip is ruim. Kinderen ontwikkelen zich verder in abstracte begrippen, articulatie en grammaticale regels naarmate zij ouder worden.

We besteden veel aandacht aan de ontwikkeling van taal bij de kinderen. De pedagogisch professional praat, leest en vertelt veel. Ze brengt geduld en respect op voor behoeften van de kinderen. Met name tijdens 'een-op-een' en tafel momenten is hier aandacht voor door dit moment te benutten om met kinderen contact te leggen. Kinderen imiteren graag, dat is met taal ook het geval.

De pedagogisch professional stimuleert de ontwikkeling van taal en communicatie door:

- *1-op-1 momenten creëren en benutten;*
- *Voorwerpen, handelingen en gedrag te benoemen;*
- *Het voorlezen van kinderboeken en de kinderen bij de verhalen betrekken door ze vragen te stellen;*
- *Met de kinderen gesprekken te voeren, bijvoorbeeld aan tafel of individueel;*
- *Goed te luisteren naar de kinderen;*
- *Liedjes te zingen zodat de kinderen zich geheel kunnen uitleven met zang en dans, en tegelijkertijd taal oefenen.*

Motorische-zintuiglijke ontwikkeling

De lichamelijke ontwikkeling van kinderen wordt onderverdeeld in de grove en fijne motoriek en het ontwikkelen van de zintuigen.

Onder grove motoriek wordt verstaan, de samenhang en bewegingen van armen, benen, romp, zoals trappelen, steunen, zitten, rollen, gooien, lopen, buigen en springen. Onder fijne motoriek verstaan we de fijne oog-hand coördinerende bewegingen zoals vasthouden, aankleden, eten met bestek,

puzzelen en bouwen met lego/knexx. Een goede motoriek is een belangrijke voorwaarde om samen te kunnen spelen. Het is belangrijk om kinderen in hun motorische ontwikkeling te (blijven) ondersteunen door middel van spel, bewegingsactiviteiten en bewegingsruimte, zowel binnen als buiten.

Onder de zintuiglijke ontwikkeling verstaan we ruiken, proeven, zien, horen en voelen.

De pedagogisch professional stimuleert de motorische en zintuiglijke ontwikkeling door:

- *Te knutselen met verschillende materialen;*
- *Dans- en bewegingsspelen te doen;*
- *Te tekenen en te puzzelen;*
- *Herhaaldelijk gebruik maken van voorwerpen die de zintuigen prikkelen zoals hoe ze klinken, aanvoelen, smaken en ruiken;*
- *Constructiemateriaal aan te bieden zoals kapla en lego.*

Cognitieve ontwikkeling

Bij de cognitieve ontwikkeling van kinderen staat het denken, voelen en ontdekken centraal. Kinderen willen vooral weten hoe hun wereld en alles daaromheen in elkaar zit.

De pedagogisch professional stimuleert de cognitieve ontwikkeling van kinderen door:

- *Spelletjes met de kinderen te spelen, waardoor ze te maken krijgen met samenwerken, winnen-verliezen, regels;*
- *Het inzichtelijk maken en benoemen van emoties en bedoelingen bij het samenspelen;*
- *De kinderen verbanden uit te leggen tussen oorzaak en gevolg;*
- *De kinderen zelf op onderzoek te laten gaan tijdens hun spelactiviteiten en daarmee hun eigen ervaringen op te doen. Zo zal de pedagogisch professional kinderen bij het vrij spelen stimuleren om verschillende items te onderzoeken en bijvoorbeeld iets uit de kast pakken en ermee aan de slag gaan;*
- *Meerdere zintuigen te gebruiken bij het ontdekken van de wereld om hun heen.*

Creatieve en beeldende ontwikkeling

Het stimuleren van de creativiteit wordt vooral gerealiseerd door kinderen te laten kennismaken met diverse materialen en met zang en dans. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt met klei, verf, deeg, zand en water. Deze manier van experimenteren is belangrijk omdat een kind wordt aangemoedigd om nieuwe ervaringen op te doen, te exploreren en dingen op een wijze te doen die voor hem bevredigend is.

De pedagogisch professional stimuleert de creatieve ontwikkeling door onder andere:

- *Fantasiespel te spelen en stimuleren;*
- *Te dansen;*
- *Te zingen;*
- *Te tekenen, verven en knutselen;*
- *Te bouwen en constructies met bijvoorbeeld lego en kapla te maken.*

Zelfstandigheid en zelfvertrouwen

Door kinderen positief te benaderen en te wijzen op wat ze kunnen, krijgen ze meer zelfvertrouwen en worden ze steeds zelfstandiger.

Kinderen krijgen bij GroeiSamen de mogelijkheid om zichzelf te zijn en een eigen ik te ontwikkelen. Naarmate kinderen ouder worden, vertrouwen ze steeds meer op hun eigen kennis en vaardigheden om handelingen uit te voeren en kleine problemen op te lossen.

De pedagogisch professional stimuleert de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen door:

- *Kinderen zelf te laten kiezen waarmee ze willen spelen;*
- *Bij te dragen aan een positief zelfbeeld van het kind door complimenten te geven;*
- *Kinderen bewust te laten worden van hun identiteit, sekse, leeftijd en persoonlijke kenmerken;*
- *Kinderen de mogelijkheid te bieden zich te uiten;*
- *Zoveel mogelijk zelf de problemen op te laten lossen;*
- *Kinderen laten helpen bij kleine huishoudelijke taken, fruit klaar zetten of de tafel schoon te maken.*

Ik, Jij, Wij – Sociale ontwikkeling

Sociale competenties zijn vaardigheden en kennis die het kind nodig heeft in de omgang met anderen, waarbij rekening wordt gehouden met zowel zijn eigen belangen als die van anderen. Kenmerkend voor de sociale ontwikkeling is dat het kind zich in toenemende mate zelfstandig kan bewegen in de omgeving en de samenleving.

We besteden aandacht aan de volgende sociale ontwikkelingstaken:

- *Rekening houden met anderen;*
- *Hulp vragen en ontvangen;*
- *Samen spelen;*
- *Gevoel van erbij horen;*
- *Bijdragen aan het geheel en helpen.*

Per ontwikkelingstaak wordt eerst kort uitgelegd wat ermee bedoeld wordt, vervolgens verwoorden we hoe de pedagogisch professionals deze ontwikkelingstaak stimuleren.

Rekening houden met anderen

Het kind gedraagt zich zo dat anderen niet te veel gehinderd of gekwetst worden door het geen hij doet of zegt.

De pedagogisch professional stimuleert de kinderen om rekening met elkaar te houden door:

- *Zelf het goede voorbeeld te geven;*
- *Gevoelens van het individuele kind te zien en ze te verwoorden naar ander de kinderen toe en naar het kind zelf;*
- *Kinderen te leren om op hun beurt te wachten;*
- *De kinderen sociale basisregels uit te leggen van wat wel en wat niet mag.*

Hulp vragen en ontvangen

Het vragen en ontvangen van hulp zijn belangrijke vaardigheden als het op samenwerken aankomt. Omdat het vragen en ontvangen van hulp niet vanzelfsprekend is, stimuleert de pedagogisch professional dit.

De pedagogisch professional stimuleert de kinderen om hulp te vragen en te ontvangen door:

- *Actief naar het kind te luisteren;*
- *Elkaar te helpen tijdens het gezamenlijke spel zoals een puzzel of bordspel;*
- *Positieve eigenschappen te benoemen, zoals kinderen die elkaar troosten.*

Samen spelen

Kinderen spelen in de verschillende ontwikkelingsfasen op een andere manier met elkaar samen, maar in elke ontwikkelingsfase imiteren kinderen gedrag van elkaar. In het begin spelen kinderen vluchtig en oppervlakkig samen door elkaar aan te raken, (soms) voorwerpen te delen of samen te lachen. Naarmate kinderen ouder worden zijn ze steeds meer in staat om bewuster met andere kinderen samen te spelen, bijvoorbeeld via fantasie- en rollenspel.

De pedagogisch professional stimuleert de kinderen samen te spelen door:

- *Het gebruiken van voorwerpen en materialen die uitnodigen om samen te spelen zoals een bal, lego of klimrek;*
- *Het spelen van kring- en gezelschapsspellen;*
- *Mee te spelen met het spel van het kind, zodat we de kinderen kunnen begeleiden met het samen spelen vanuit hun eigen spel;*
- *De kinderen te begeleiden tijdens conflictsituaties. Daarbij laat de pedagogisch professional de kinderen zoveel mogelijk zelf de problemen oplossen.*

Gevoel van erbij horen

Kinderen hebben net als iedereen sterk het gevoel ergens bij te willen horen. Het streven naar een eigen plaats in een groep is een normaal sociaal doel.

De pedagogisch professional geeft kinderen het gevoel dat ze erbij horen door:

- *Op de groep een sfeer te creëren waarbij alle kinderen zich thuis voelen (bijvoorbeeld samen aan tafel te eten)*
- *Kinderen het gevoel te geven dat ze er mogen zijn;*
- *Ouders op een vriendelijke manier te benaderen;*
- *Uitstapjes te maken met de kinderen.*

Helpen

Door het kind te laten helpen voelt het kind zich nuttig en betrokken.

De pedagogisch professional stimuleert de kinderen om te helpen door:

- *Kinderen te betrekken bij het tafel dekken, boodschappen doen, het voorbereiden van feesten, oudere kinderen de jongere kinderen te laten helpen;*
- *Kinderen zelf speelgoed op te laten ruimen na het spelen.*

Jong geleerd is oud gedaan - Waarden en normen

Bij het opvoeden van kinderen speelt het overbrengen van waarden en normen een grote rol. Gedag zeggen bij het binnenkomen en weggaan en mensen bij hun naam noemen zijn duidelijke omgangsvormen. Ook op de beurt wachten, iets vriendelijk vragen en niet vloeken zijn voorbeelden van belangrijke normen en waarden. Kinderen leren deze normen en waarden in de gezinssituatie, de basisschool, de buitenschoolse opvang en de rest van de samenleving. Kinderen leren deze waarden en normen door oefening en de aanwezigheid van de volwassenen als rolmodel.

De thuissituatie zal niet altijd overeenkomen met het opvoedingsklimaat van de buitenschoolse opvang. We staan op een positieve manier stil bij al die mogelijke verschillen. Bij GroeiSamen hechten we veel waarde aan vieringen. Het zorgt voor een versterking van de groepsband. Naast vieringen vinden we dat rituelen ook belangrijk zijn voor kinderen. Het biedt kinderen structuur. Dat zorgt weer voor een veilig gevoel, wat ook een basis is om zich goed te kunnen ontwikkelen. Rituelen doen zich voor op vaak terugkerende momenten van de dag zoals aan tafel gaan en naar buiten gaan.

We bieden kinderen op de volgende manieren de kans om zich waarden en normen eigen te maken:

- Zelf het goede voorbeeld geven;
- Elkaar bij de naam aanspreken;
- Elkaar te begroeten (medewerkers, kinderen en ouders);
- Elkaar geen pijn doen. Als een van de kinderen een ander kind (per ongeluk) pijn doet, wordt het betrokken bij het troosten van het andere kind;
- Geen speelgoed afpakken;
- Geen vieze of lelijke woorden gebruiken;
- Geen kinderen pesten;
- Kinderen leren om zelf hun speelgoed op te ruimen;
- Geen speelgoed stuk te maken;
- Kinderen accepteren zoals ze zijn. Ieder kind is een individu en alle kinderen zijn verschillend (gesloten, druk, verlegen).

Intercultureel werken

Intercultureel werken is geen losse activiteit, maar een manier van denken en handelen die als een rode draad door onze hele pedagogische praktijk loopt. Voor de buitenschoolse opvang is dit van groot belang, omdat kinderen bij ons leren omgaan met elkaars culturele en etnische achtergronden. Dit geldt eveneens voor de interactie tussen kinderen en pedagogisch professionals.

Ons doel is dat iedereen zich welkom voelt bij onze buitenschoolse opvang, ongeacht culturele of etnische achtergrond. Herkenning in de omgeving, zoals in de inrichting, het spelmateriaal, de eetgewoontes speelt hierin een belangrijke rol. Wij zien alle mensen als gelijkwaardig en dragen dit uit door zelf het goede voorbeeld te geven.

Essentieel is dat ieder kind zich op basis van gelijkwaardigheid kan ontwikkelen binnen een samenleving die voortdurend in beweging is. Nederland bestaat uit mensen met verschillende

culturele en etnische achtergronden, en iedereen, of men nu hier geboren is of elders, zoekt daarin zijn eigen weg. Intercultureel werken helpt kinderen hun eigen identiteit te ontwikkelen, zodat zij zich zeker en vaardig kunnen bewegen in deze diverse samenleving.

Themagericht werken en workshops

Bij GroeiSamen bieden we ieder jaar verschillende thema's aan. Deze thema's maken de buitenschoolse opvang leuker en interessanter. Vooral voor oudere kinderen is het belangrijk dat ze activiteiten krijgen waarmee ze nieuwe vaardigheden kunnen leren. Ze willen graag dingen doen die lijken op wat volwassenen doen. Door de activiteiten kunnen kinderen ook ontdekken welke hobby's ze leuk vinden.

Als we nieuwe thema's bedenken, betrekken we de kinderen daar zoveel mogelijk bij. Omdat kinderen niet altijd precies kunnen vertellen wat ze willen, letten de pedagogisch professionals ook op signalen die ze geven. Tegelijkertijd blijft het belangrijk dat kinderen hun vrije tijd zelf kunnen invullen. De buitenschoolse opvang is geen school. Als een kind wél wil lezen, schrijven of huiswerk maken, dan kan dat gewoon, maar de nadruk ligt op ontspanning. Soms is het ook gewoon fijn om even lekker op een kussen te liggen en te chillen.

Tijdens de schoolvakanties doen we grotere en uitgebreidere activiteiten, zoals pasta maken, viltten, schilderen, sporten, techniekactiviteiten of een bezoek aan theater of bioscoop. Deze activiteiten worden begeleid door onze eigen pedagogisch professionals. Kinderen mogen ook zelf aangeven welke workshops of activiteiten ze graag zouden willen doen. We vinden het belangrijk om aan te sluiten bij wat hen op dat moment bezighoudt.

Buitenschoolse opvang GroeiSamen

Inleiding

De buitenschoolse opvang van GroeiSamen is een plek waar kinderen na een schooldag tot rust kunnen komen, kunnen spelen en zich op een natuurlijke manier verder ontwikkelen. We bieden een veilige, huiselijke en stimulerende omgeving waarin ieder kind zichzelf kan zijn. Onze pedagogisch professionals begeleiden de kinderen met aandacht en zorg, en sluiten aan bij hun interesses, talenten en behoeften. Samen creëren we een fijne plek waar kinderen plezier hebben, nieuwe ervaringen opdoen en groeien in zelfstandigheid en zelfvertrouwen.

Beschrijving van de buitenschoolse opvang

Er is in het pand één groepsruimte voor buitenschoolse opvang waar maximaal 13 kinderen kunnen worden opgevangen, in de leeftijd van 4 tot en met 13 jaar. Deze ruimte heeft een eigen ingang met een eigen deur, deze grenst aan de tuin. De pedagogisch professionals kunnen de deur open doen via de binnenkant en zo kinderen binnen laten. Kinderen worden ook via deze ingang opgehaald, om zo de rust te bewaken voor de andere groepen.

De pauzes van de medewerkers vallen in de drie uren regeling. Een medewerker die meer dan 8 uur aan een gesloten werkt neemt een pauze van een uur. Een medewerker die meer dan 6 uur maar minder dan 8 uur aangesloten werkt neemt een half uur pauze. De pauze tijden worden zo ingeplant dat deze in de drie uren regeling vallen en de afspraak is dat er altijd een vast gezicht op de groep aanwezig zal zijn met de pauze. De vaste gezichten zullen niet samen pauze houden. Is de groep heel druk dan wordt met de pauzes hier rekening mee gehouden en wordt de pauze zo ingedeeld dat het op een wat rustiger moment valt bijvoorbeeld tijdens de eetmoment van de kinderen.

Groepssamenstelling en begeleiding

Binnen de buitenschoolse opvang van GroeiSamen werken we met vaste groepen, zodat kinderen zich snel veilig en vertrouwd voelen. Een herkenbare omgeving en bekende pedagogisch professionals geven kinderen rust na een schooldag en dragen bij aan een positieve groepsdynamiek. We houden rekening met leeftijd, ontwikkelingsniveau en de behoefte van kinderen aan zowel gezamenlijk spelen als momenten van zelfstandigheid.

Waar mogelijk blijven kinderen in hun eigen stamgroep, maar er is ook ruimte voor flexibel samenspel met andere groepen. Kinderen zoeken vaak spontaan contact met leeftijdsgenoten of juist met jongere of oudere kinderen, en wij stimuleren deze natuurlijke vormen van interactie. Hierdoor ontstaan sociale leermomenten waarin kinderen elkaar helpen, van elkaar leren en verantwoordelijkheid ontwikkelen.

Onze pedagogisch professionals begeleiden de kinderen op een warme, betrokken en duidelijke manier. Zij zorgen voor een veilige sfeer, bieden structuur en houden rekening met de individuele behoeften van ieder kind. Daarbij letten ze op signalen van kinderen, ondersteunen ze bij sociale situaties en geven ze waar nodig extra aandacht. Door nabij te zijn en goed te luisteren, kunnen zij inspelen op wat kinderen op dat moment nodig hebben. Zo zorgen we voor een prettige balans tussen zelfstandigheid, vrijheid en begeleiding.

Speelgoedscan

Kinderen spelen door zich te ontwikkelen. Een kind speelt omdat en zolang het leuk is om te spelen. Wij kunnen veel doen om spelen leuk en goed te laten zijn. Bijvoorbeeld door aandacht te geven aan de ruimte waarin de kinderen kunnen spelen en door te bedenken hoe en waarmee kinderen kunnen spelen. Elke leeftijd geeft andere spelbehoeftes. Zo kunnen kleuters helemaal opgaan in hun rollenspel en heeft een 9-jarige meer behoefte aan tijd voor zichzelf en trekt zich terug met een boek. Bij het inrichten van de speelhoeken op de buitenschoolse opvang, gebruiken wij onze speelgoedscan als hulpmiddel.

Werken op de groep met de speelgoedscan

Bij het uitwerken van activiteiten en een thema week maken we gebruik van de speelgoedscan. De speelgoedscan helpt de pedagogisch professionals om tot een gevarieerd en veelzijdig spelaanbod en activiteiten te komen dat aan elke leeftijdsbehoefte voldoet. Alle kinderen kunnen, willen en zouden op zijn tijd moeten kunnen construeren, bewegen, creatief bezig zijn, hun verstand gebruiken, alleen en met elkaar. Dat proberen we in ons aanbod van activiteiten voor ieder kind aan te bieden. Zodat de buitenschoolse opvang voor elke leeftijdsgroep leuk en uitdagend blijft.

Groepsdynamiek is leidend

Het kan voorkomen dat het in de ochtend onrustig is op de groep omdat er bijvoorbeeld een nieuw wenkindje op de groep aanwezig is. Afhankelijk van de groepsdynamiek kunnen we er dan voor kiezen om het gangbare dienstrooster (tijdelijk) aan te passen. De late dienst zal dan haar dienst eerder starten waardoor de groepen eerder kunnen worden opgesplitst. Tussen de middag kan het voorkomen dat het op de babygroep rustig is en op de peutergroep nog onrustig. In dat geval wordt er in onderling overleg voor gekozen dat de pm'ers op de babygroep ondanks dat zij een latere dienst hebben alvast met pauze gaan. Het kan ook voorkomen dat het aan het einde van de dag nog te druk en onrustig is op de groepen. In zulke gevallen kan het voorkomen dat de pedagogisch medewerker iets langer blijft.

Tijdens dergelijke situaties wordt er in goed onderling overleg met elkaar afgestemd en gecommuniceerd. Vanwege de kleinschaligheid en het hechte team kunnen dergelijke situaties altijd snel en in goed overleg met elkaar worden opgelost.

Evaluatie en actualisatie

In de kind-planning wordt bijgehouden wanneer de kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er precies van de BKR wordt afgeweken. De drie uren regeling wordt regelmatig geëvalueerd. Als blijkt dat we meer dan het toegestane aantal uur gaan afwijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Kinderen die zorg behoeven

Soms kom je binnen de opvang wel eens kinderen tegen die zich anders ontwikkelen, die vastlopen in hun ontwikkeling of die om een andere reden extra zorg behoeven. Dit zijn de zogenaamde zorgkinderen. Onze taak hierin is het signaleren en bespreekbaar maken van de zorg. Wanneer wij vermoedens hebben van kindermishandeling of huiselijk geweld, zullen wij de stappen volgen van de wettelijk verplichte meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

- Stap 1: In kaart brengen van signalen
- Stap 2: Collegiale consultatie

- Stap 3: Gesprek met ouders/verzorgers
- Stap 4/5: Afwegingskader
- Stap 6: Evaluatie

Bij vermoeden van situaties van acute onveiligheid dienen wij direct contact op te nemen met Samen veilig (Veilig Thuis)

Zie protocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag. Hierin staat beschreven wat te doen bij een vermoeden en wat de weg is die je moet bewandelen tijdens een vermoeden.

Kinderen kunnen zich in vergelijking tot zijn leeftijdgenoten anders gedragen, dit gedrag van dan op. Opvallend gedrag is niet per definitie problematisch gedrag, wel wordt er duidelijk dat het kind zich niet prettig of fijn voelt, of in zijn ontwikkeling achter blijft of invloed heeft op het welbevinden van de andere kinderen in de groep.

Omdat de pedagogisch medewerkster de kinderen regelmatig ziet, kunnen zij afwijkend en opvallend gedrag signaleren. Wij hebben een (vroeg) signaleringsfunctie. Om problemen vroegtijdig aan te pakken en op te lossen is (vroeg) signalering van belang. Vroeg signaleren houdt bij ons concreet in dat wij afwijkend gedrag signaleren. Wanneer we zorgen hebben over een kind, bespreken wij dit in eerste instantie in ons team. Indien nodig wordt dit zo snel mogelijk met de ouders besproken. In overleg kan dan besloten worden om professionele hulp in te schakelen. De organisaties waar de pedagogisch professionals en de ouders terecht kunnen zijn:

- De huisarts
- De GGD
- CJG
- Veilig thuis

Vroeg signalering gaat hierbij voornamelijk over gedrag en cognitieve ontwikkelingsaspecten zoals:

- Taal of spraakachterstand;
- Gedrag dat op negatieve wijze de groep beïnvloed;
- Gedrag dat lastig is voor pedagogisch medewerkster of andere kinderen;
- Een kind dat nauwelijks contact maakt met de pedagogisch medewerkster of andere kinderen;
- Een kind dat niet goed lijkt te horen etc.

Soms is het moeilijk het probleem met ouders te bespreken. In dergelijke situaties vragen wij advies aan een externe deskundige (zonder hierbij een naam van het kind te noemen), het gaat hier om een anoniem informeren.

Voor uitgebreid uitleg verwijzen we naar het zorgprotocol.

Mentorschap

Bij GroeiSamen werken we met mentorschap. Dit houdt in dat ieder kind een eigen mentor heeft. Dit is een vaste pedagogisch professional van de stamgroep van het kind. We werken met mentoren, zodat er een vast aanspreekpunt is voor ieder kind en de ouder. De mentor is verantwoordelijk voor een kind, waardoor alle zaken voor het kind door één persoon worden geregeld. Als de pedagogisch

professional zich verantwoordelijk voelt, zal deze ook onbewust meer aandacht hebben voor opvallend heden en mogelijkheden van het kind. Mentorschap houdt het volgende in:

- *De mentor houdt het intakegesprek met de 'nieuwe ouder', zodat deze op de hoogte is wie de mentor is van zijn kind.*
- *De mentor is verantwoordelijk voor het welbevinden van het kind. De mentor voert waar nodig, in overleg met collega's, observaties uit;*
- *De mentor zorgt dat de kindgegevens van zijn mentorkind op orde zijn (toestemmingsformulieren, contactgegevens, etc.);*
- *De mentor regelt, indien noodzakelijk, een vervangend aanspreekpunt.*

Het mentorschap houdt niet in dat de andere pedagogisch professionals zich niet meer verantwoordelijk hoeven te voelen voor ieder kind. Iedereen blijft verantwoordelijk voor alle kinderen, alleen ligt er bij het ene kind (lees: het mentorkind) net meer aandacht voor de pedagogisch professional. Bij afwezigheid van de mentor wordt door de andere vaste pedagogisch professionals op de groep waargenomen.

Aan ouders zal doorgegeven worden wie de vervangende mentor zal zijn bij ziekte of langdurig afwezigheid van eigen mentor van het kind. Dit zal een medewerker zijn die op de groep staat en het kind goed kent. Is het zo dat ook deze medewerker langdurig afwezig is gelijk met de eigen mentor zal er een derde medewerker als mentor aangewezen worden. Dit zal iemand zijn die het kind kent en vervangend medewerker van deze groep is bij afwezigheid. Om kinderen vertrouwd te laten raken met medewerkers zal een medewerker die op de KDV staat bij vervanging van ziekte/afwezigheid van een medewerkers van de BSO invallen op de BSO Dit zullen 1 of 2 vaste personen worden zodat de kinderen vertrouwd raken met de deze medewerker(s). Zo kunnen we de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind waarborgen omdat de medewerker die vervangt een bekend en vertrouwd gezicht is voor het kind. Het veranderen van de mentor zal alleen zijn in situaties dat het niet anders kan

Voor meer informatie over de werkwijze van een mentor zie protocol mentorschap. Hierin is beschreven wat te doen in bepaalde situaties en hoe een mentor te werk gaat.

Dagelijkse opvang

Inleiding

Als buitenschoolse opvang zijn we medeverantwoordelijk voor de opvoeding van de kinderen. We streven ernaar om een veilige haven te zijn, een tweede thuis voor de kinderen. Om dit te kunnen realiseren hebben we vaste rituelen en terugkerende handelingen.

De locatie

De buitenschoolse opvang is sfeervol en huiselijk ingericht. Er is op de buitenschoolse opvang een ruim aanbod aan gevarieerd, veilig en duurzaam spelmateriaal voor alle leeftijdsgroepen waaruit kinderen kunnen kiezen en waarvan de kinderen het meeste zelf kunnen pakken. De buitenschoolse opvang is zo ingericht dat elke activiteit een eigen plek heeft. Aan tafel kan geknutseld worden of een spelletje worden gespeeld. In de hoeken is verschillend spelmateriaal aanwezig zoals; auto's, blokken, lego, een treinbaan en poppen. In de zithoek kunnen de kinderen zich even terugtrekken met een boekje of gewoon even lekker niets doen. Ook voor buiten is er materiaal aanwezig om diverse activiteiten te ondernemen.

Elk kind heeft een eigen vak waar hij of zij persoonlijke spulletjes in kan doen. De jassen worden aan de kapstokken opgehangen waar alleen de BSO kinderen bij kunnen.

Het team

De buitenschoolse opvang heeft vaste pedagogisch professionals. In de buitenschoolse opvang begeleidt één / twee pedagogisch werkers 11 tot 13 kinderen. Bij ziekte of vakantie wordt de vaste pedagogisch professional vervangen door een (vaste) invalkrachten die werkzaam is bij zowel het kinderopvang als de buitenschoolse opvang.

Binnen de buitenschoolse opvang zijn er stage mogelijkheden voor leerlingen die de opleiding Pedagogisch Werk volgen. Een pedagogisch professional is minimaal in bezit van een diploma van de opleiding pedagogisch werk niveau 3 of 4.

Elke pedagogisch professional heeft jaarlijks een functioneringsgesprek, waarbij gekeken wordt naar de communicatie over en weer van de medewerker met de kinderen op de buitenschoolse opvang. Jaarlijks vindt ook deskundigheidsbevordering plaats voor de medewerkers op het gebied van gezondheid en veiligheid (EHBO en Bedrijfshulpverlening). Tevens blijven de medewerkers zichzelf ontwikkelen door inhoudelijke scholing te volgen.

Halfuursregeling en drieuursregeling

Volgens de Wet Kinderopvang is het toegestaan dat we tijdens schooldagen 30 minuten afwijken van de standaard verhouding van het aantal professionals en het aantal kinderen op de groep (de BKR).

We gebruiken deze momenten tijdens:

- Aan de randen van de dag tijdens vervoer van kinderen of wanneer er aan het einde van de dag een beroepskracht vertrekt van de groep
- Pauze van onze professionals tijdens een studie- of vakantiedag (tussen 13.00 en 15.00 uur)

Als we afwijken van de (BKR) zorgen we nog steeds voor voldoende begeleiding. Dan is minimaal de helft van het aantal vereiste beroepskrachten op de groep aanwezig. In het rooster registreren we de werktijden. Is er door het afwijken slechts één pedagogisch professional op locatie aan het werk, dan dragen we zorg dat er altijd een andere volwassene in het gebouw aanwezig is.

De momenten waarop wij afwijken hebben wij vastgesteld op basis van de meest voorkomende situaties, ofwel een analyse van het breng- en haalpatroon van de kinderen en de pauzetijden van de pedagogisch professionals. Breng- en haaltijden zijn dynamisch en verschillen per dag, afhankelijk van werktijden van ouders, seizoenen, het verkeer etc. Wij registreren dagelijks de aan- en afwezigheid van de kinderen en de pedagogisch professionals. Hierdoor kunnen wij dynamisch sturen en zorgen wij dat wij binnen de maximale toegestane afwijking van de BKR blijven. Het ritme van de groep is dat leidend voor de inzet van de pedagogisch professionals. Tijdens momenten dat we afwijken zorgen we voor rustig en gestructureerd spelaanbod voor kinderen. We maken bijvoorbeeld duidelijke afspraken met kinderen waar we spelen. Zo kunnen we de kinderen maximaal aandacht geven en borgen we de sociaal- emotionele veiligheid.

Tijdens de vakantie- en studiedagen is dit maximaal drie uur per dag. In de vakanties en op vrije dagen geldt de drie-uursregeling zoals in ons pedagogisch beleid kinderopvang.

Inzet stagiaires en vrijwilligers

De stagiaire is bij ons om zichzelf verder te ontwikkelen als pedagogisch professional of zich te oriënteren of de Kinderopvang bij haar zou kunnen passen (snuffelstagiaire)

De taken van de stagiaires verschillen per “soort” stagiaire, leerjaar en opleiding. Zo worden er drie soorten stagiaires onderscheiden bij Groeisamen:

- **Snuffelstagiaires:** snuffelstagiaires mogen onder directe begeleiding van een gekwalificeerde pedagogisch professional staan. De begeleider draagt de volledige verantwoordelijkheid voor de groep en kan de stagiaire taken laten uitvoeren die passend zijn bij diens niveau. De toegestane taken hierbij zijn:
 - Ondersteunende taken: zoals het helpen bij het klaarzetten van activiteiten (materialen voorbereiden voor knutselen), eenvoudige huishoudelijke taken verrichten (zoals opruimen en schoonmaken van de speelhoeken), kinderen helpen met praktische zaken (zoals het aandoen van jassen of schoenen).
 - Observeren: een vaak belangrijk deel van de stage kan bestaan uit observeren van de pedagogisch professionals en de kinderen om inzicht te krijgen in de dynamiek en het werken in de Kinderopvang
 - Assisteren bij activiteiten: onder directe begeleiding van de pedagogisch professional kan de stagiaire assisteren bij groepsactiviteiten, zoals voorlezen, spelletjes spelen of knutselen
- **BOL- stagiaires (niveau 3 en 4):** Naast BBL-studenten kunnen er tevens BOL-studenten stagelopen bij Groeisamen. Zij volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires staan boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor het welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch professional ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch professional in te zetten dan wordt er te allen tijde een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarden:
 - Een bol student mag alleen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch professionals of tijdens schoolvakanties van de student.
 - De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes.
 - De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar.
 - De bol student kan alleen worden ingezet op de eigen stage locatie

Een BOL voert de volgende taken uit:

- Activiteiten aanbieden
- Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch professional
- Begeleiden van ontwikkeling

- Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
 - Begeleiden tijdens eet en drink momenten
 - Uitvoeren van verzorgingsmomenten zoals, verschoneren, toiletbegeleiding, flesje geven
 - Uitvoeren van huishoudelijke taken
 - Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten
 - Aanbieden van een workshop reeks of activiteit
 - Deelnemen aan oudergesprekken en kinderen observeren
 - Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag
 - Kinderen observeren en oudergesprekken (afhankelijk van inzetbaarheid)
- **BBL-stagiaires en derde leerweg studenten (niveau 3 en 4):** een BBL-stagiaire of derde leerweg student volgt een werken-en leren opleiding. Een Derde-Leerweg opleiding kent geen vaste uren zoals een BBL of BOL-stage, hierdoor is het dus flexibel en zeer geschikt voor mensen met andere bezigheden (baan, gezin). Derde-leerweg opleidingen vallen net als andere mbo-opleidingen onder de Wet Educatie beroepsonderwijs en voldoet dus aan dezelfde strenge kwaliteitseisen. Bij deze vormen van opleidingen mag de stagiaire worden ingezet als een formatieve pedagogisch professional. Afhankelijk van de fase van haar opleiding, toets uitslagen en beoordeling van de praktijkbegeleider, is deze inzetbaarheid van 0 tot 100%.

De BBL of derde leerweg student heeft een arbeidscontract bij Kinderopvang Groeisamen en indien zij formatief wordt ingezet. BBL studenten of derde leerweg studenten van minimaal 20 van het kinderopvang van minimaal 20 uur. Indien een BBL-stagiaire of derde leerweg student formatief wordt ingezet zal er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag worden opgesteld waarin is beschreven voor hoeveel procent de stagiaire formatief ingezet kan worden alsmede de reden van deze conclusie.

Binnen Groeisamen wordt een BBL die deels formatief wordt ingezet op de volgende wijze ingezet: De formatieve inzetbaarheid wordt op basis van het beroepskracht kind ratio berekent. Bijvoorbeeld; een pedagogisch professional mag 8 peuter tussen de 2 en 4 jaar opvangen, een BBL'er die 50% wordt ingezet vangt 4 kinderen op.

Een BBL voert de volgende taken uit:

Alle leerjaren en inzetpercentage

- Activiteiten aanbieden
- Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch professional
- Begeleiden van ontwikkeling
- Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)

- Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- Uitvoeren van verzorgingsmomenten zoals, verschonen, toiletbegeleiding, flesje geven
- Uitvoeren van huishoudelijke taken
- Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar of bij inzetbaarheidspercentage boven de 50%

- Aanbieden van een workshop reeks of activiteit
- Deelnemen aan oudergesprekken en kinderen observeren
- Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag
- Oudergesprekken en kinderen observeren
- Het opstellen van een handelingsplan m.b.t. een kind

Laatste leerjaar of bij inzetbaarheidspercentage van 100%

- De BBL-stagiaire functioneert als volledig pedagogisch professional en voert ook gelijkwaardige taken uit. Indien noodzakelijk worden taken begeleid en ondersteund door collega's. De BBL'er zal echter niet als vast gezicht worden aangewezen. Daarnaast voert zij mentortaken alleen uit met controle van een collega.

Bij Groeisamen houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in de cao met betrekking tot derde leerweg studenten en BBL-stagiaires:

Inzetbaarheid en salariering studenten mbo en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar;	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleide
Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4		* In geval van een andere	

Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW-3/ SPW-4	100%	opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	r en legt deze schriftelijk vast.
Fase 4: Diploma SPW-3 of Vierde jaar SPW- 4	100%	Nvt	Nvt

De begeleiding van de stagiaires wordt gedaan door de pedagogisch professional van de groep. Vooraf wordt er een begeleidingsplan gemaakt waarmee schriftelijk wordt ingestemd door de beroepskracht in opleiding, de praktijkbegeleider en de opleidingsbegeleider. Maandelijks vindt er een POP-gesprek plaats tussen de praktijkbegeleider en de stagiaire. In dit gesprek wordt over het functioneren van de stagiaire gesproken, waar de stagiaire nog in kan groeien, alsmede waar de stagiaire zelf nog in wil groeien. Daarnaast wordt besproken welke opdrachten de stagiaire nog dient te maken. Indien de stagiaire goed presteert dan kan ervoor worden gekozen om eens in de twee maanden een POP-gesprek te voeren. Periodiek (afhankelijk van de opleidingsinstelling) is er een gesprek tussen de pedagogisch professional en de stagebegeleider van school omtrent de ontwikkeling van de stagiaire. De pedagogisch professional kan ondersteuning bij de begeleiding van de stagiaire vragen indien de gesprekken stroef verlopen of er bijvoorbeeld over disfunctioneren gesproken moet worden.

Scholen en vervoer

Op buitenschoolse opvang vangen we kinderen op van meerdere scholen uit Breda. De pedagogisch professionals zorgen dat de kinderen vanuit school naar de buitenschoolse opvang worden begeleidt. De kinderen verzamelen bij de school op een afgesproken plaats, dit is wisselend per school.

Dag invulling tijdens schoolweken

Tijdens de schoolweken krijgen de kinderen wat te eten en te drinken nadat ze van school komen. Er is gelegenheid om even rustig met de kinderen de dag door te nemen en we vragen de kinderen wat ze willen doen.

We werken kind volgend en spelen in op de behoefte van de kinderen op dat moment. Het kan dus betekenen dat we de ene dag met een ander aanbod komen dan de andere dag. Dit hangt dus af van waar de kinderen op dat moment zin in hebben, waar ze mee bezig zijn of wat er speelt in de groep. Bij het organiseren van activiteiten bieden we de kinderen gelegenheid om zelf ideeën aan te dragen.

Kinderen mogen zelf kiezen wat ze willen doen; vrij spelen, meedoen aan een activiteit of gewoon nog even lekker niets doen. We stimuleren kinderen wel om mee te doen met activiteiten, maar

dwingen niet. In de praktijk blijkt dat kinderen makkelijk enthousiast te krijgen zijn voor een gezamenlijke activiteit.

We organiseren activiteiten zoals sportieve spelletjes, samen zingen, knutselen, koekjes bakken of samen een voorstelling bedenken. Mochten kinderen kiezen voor vrij spel dan worden er met het kind duidelijke afspraken gemaakt over het spelen en het opruimen. Ook stimuleren we het buitenspelen en bieden gerichte activiteiten aan zoals: voetballen, naar een speeltuintje of een kringspelletje.

Aan het eind van de middag krijgen de kinderen nog wat te eten en te drinken aangeboden. Als de kinderen opgehaald worden nemen we de tijd om even met de ouders te praten en zorgen we voor een rustige sfeer op de buitenschoolse opvang.

Dag invulling tijdens vakanties en schoolvrije dagen

In de vakanties en op schoolvrije dagen zijn we de hele dag geopend van 7:00u tot 18.30u en worden de kinderen door hun ouders gebracht. We verwachten dat alle kinderen vóór 9.30u worden gebracht, zodat we tijdig kunnen starten met ons dagprogramma. De schoolvrije dagen worden als vakantiepakket afgenomen.

Op deze dagen is er meer ruimte voor een uitstapje of een uitgebreider programma. Er wordt in de vakanties gewerkt met themaweken of themadagen. Vooraf wordt er door ons een programma gemaakt met daarin verschillende activiteiten voor de kinderen rondom een bepaald thema. Vooraf aan de vakantie sturen we ouders via de mail een activiteitenoverzicht van de vakantieweek.

Aan het begin van de dag vertellen we de kinderen wat de planning is en vragen we ze of ze zelf nog ideeën hebben. Uitstapjes organiseren we bijvoorbeeld naar het museum, een indoorspeeltuin of een kinderboerderij. Bij uitstapjes staat naast plezier nadrukkelijk de veiligheid van de kinderen voorop.

Voeding

Op de buitenschoolse opvang bieden we een gezonde en gevarieerde basisvoeding aan in een regelmatig dagritme. We hanteren een halalbeleid, zodat alle kinderen kunnen mee-eten. De kinderen krijgen bij ons een ontbijt, een tussendoortje in de ochtend (zoals fruit), een warme of broodmaaltijd rond de middag, een tussendoortje in de middag en een cracker voordat ze naar huis gaan. Op schooldagen krijgen de BSO-kinderen na schooltijd een tussendoortje, en voor het naar huis gaan nog een cracker met smeerkaas en komkommer. We moedigen kinderen aan om te eten, maar dwingen nooit. Ieder kind is uniek, en waar mogelijk houden we rekening met individuele behoeften en de wensen van ouders.

Tijdens de eetmomenten benutten we de gelegenheid om waarden, normen en sociaal gedrag aan te leren. We stimuleren zelfstandigheid door kinderen bijvoorbeeld zelf hun drinken in te laten schenken. Ook leren we hen tafelmanieren zoals netjes eten, rustig aan tafel zitten, op je beurt wachten en rekening houden met elkaar. Het eetmoment gaat niet alleen over voeding, maar ook over contact, sfeer en het met elkaar in gesprek zijn. Daarnaast laten we kinderen kennismaken met nieuwe smaken en stimuleren we dat ze genieten van hun maaltijd.

Omdat we het belangrijk vinden dat kinderen voldoende bewegen, houden we de tafelmomenten zo kort mogelijk. Tijdens het spelen bieden we vaak een extra drinkronde aan.

Elke dag krijgen de kinderen vers fruit, groente, crackers of rijstwafels, en tijdens de broodmaaltijd bieden we volkoren of bruin brood aan met zowel hartig als zoet beleg. De kinderen drinken thee, water of melk, en mogen zelf kiezen wat zij op hun brood of cracker willen. Als een kind extra drinken wil, krijgt het dat. We zijn terughoudend met snoep. In de vakanties eten we soms iets bijzonders in het kader van het thema of maken de kinderen zelf iets klaar, zoals tosti's, sandwiches, smoothies, knakworstjes, mini-pizza's of koekjes.

Voor kinderen met allergieën of andere voedingsbeperkingen maken we duidelijke afspraken over wat zij wel en niet mogen eten. Deze informatie wordt zorgvuldig vastgelegd zodat alle pedagogisch professionals volledig op de hoogte zijn. Ouders mogen producten van thuis meegeven die passen binnen het dieet van hun kind.

Ons uitgangspunt is om gezond gedrag te stimuleren op het gebied van voeding, hygiëne en beweging. Wij geven daarin zelf het goede voorbeeld. Kinderen leren algemene hygiëneregels, zoals handen wassen voor het eten en na toiletgebruik. Elk kind gebruikt zijn eigen zakdoek. Daarnaast gaan we veel naar buiten en bieden we bewust activiteiten aan die kinderen uitdagen om te bewegen.

iPad en computergebruik

Op de buitenschoolse opvang kiezen we voor een actieve invulling van de vrije tijd van kinderen. Veel kinderen kijken thuis en op school vrij veel tv of zijn met de computer bezig. Televisie kijken en computerspelletjes doen kan ontspannen en leerzaam zijn als het verstandig gebruikt wordt. Echter we kiezen op de buitenschoolse opvang voor een beperkt en bewust gebruik van de iPad en de computer. We proberen ook de kinderen een bewuste keuze te laten maken voor een film of spelletje, zodat ze niet uit gewoonte kijken of spelen, maar omdat het ze echt interesseert. We zijn op de hoogte van de inhoud van de films en computerspelletjes en schatten in voor welke leeftijd we deze materialen geschikt vinden. Daarom hebben we op de buitenschoolse opvang alleen films geschikt voor alle leeftijden. We bieden geen films met geweld en agressie aan. Op de groep worden altijd rustige geluiden, zoals zee geluiden of regen geluiden gebruikt.

Het iPad kijken dient een duidelijk doel: bijvoorbeeld tijdens een themaweek wordt er een film getoond die past binnen het thema of er wordt iPad gekeken (passend bij het thema) op een regenachtige dag. Tijdens de vakantiedagen en schoolvrije dagen wordt er maximaal één film gekeken per week of maximaal één uur durende korte film en niet tijdens het halen en brengen

Speciale momenten

Kennismaken en wennen

Als een kind nieuw geplaatst is op de buitenschoolse opvang vindt er over het algemeen eerst een rondleiding en kennismakingsgesprek plaats. Tijdens dit gesprek wordt de dagelijkse gang van zaken besproken op de buitenschoolse opvang. En er wordt informatie uitgewisseld tussen de ouder(s) en de pedagogisch werker. De gegevens van het kind worden gecontroleerd en er worden afspraken vastgelegd. Er kunnen bijvoorbeeld afspraken gemaakt worden over de mate van zelfstandigheid van het kind. Het kind kan tijdens dit gesprek ook alvast een kijkje komen nemen op de buitenschoolse opvang. Het doel van het wennen is dat het kind vertrouwt raakt in deze nieuwe omgeving en kennis maakt met de kinderen en de pedagogisch professional van de groep. We nodigen het kind uit om

twee middagen een paar uurtjes te komen wennen, voordat het kind bij ons op de buitenschoolse opvang komt. Deze wendagen worden van te voren afgesproken en vallen binnen het contract. De dag dat het kind op de buitenschoolse opvang is, proberen we de vaste pedagogisch professional in te plannen. Deze pedagogisch professional is het aanspreekpunt voor de kinderen en de ouders. Zij helpen het kind op weg. Door samen te spelen en het kind te stimuleren contact te maken met andere kinderen, zorgen we ervoor dat het kind zich snel thuis voelt op de buitenschoolse opvang.

Het nieuwe kind op de buitenschoolse opvang wordt goed geobserveerd, zodat we kunnen inschatten wat het kind nodig heeft. Sommige kinderen willen even lekker in de relaxhoek liggen en met rust gelaten worden. Anderen willen juist even hun verhaal kwijt. Het kind wordt voorgesteld aan de andere kinderen en we proberen het kind te koppelen aan een maatje om het kind wegwijs te maken op de groep. We proberen te achterhalen wat het kind leuk vindt om te doen en letten erop dat we steeds duidelijk benoemen wat het kind kan verwachten.

Extra dagen en ruildagen

Het komt voor dat ouders een extra dag of een ruil dag willen afnemen. Dit is bij GroeiSamen niet altijd mogelijk mits het kind aantal het voor die dag toelaat. De aanvraag voor een extra dag of ruil dag wordt via WhatsApp of per mail aangevraagd bij de directie.

Bij een ruil dag geldt dat ouders mogen ruilen binnen twee maanden na de datum dat het kind niet op de opvang is geweest. Voor een ruil dag hoeft geen formulier door ouders ondertekend te worden.

Ophalen en brengen:

De BSO heeft de beschikking over een eigen ingang. Deze bevindt zich aan de andere zijde van het gebouw dan de hoofdingang. Via deze ingang kunnen de kinderen gebracht en gehaald worden.

Uitstapjes

Naast activiteiten die we aanbieden op de buitenschoolse opvang gaan we ook regelmatig op stap met de kinderen naar een speeltuin of veldje in de buurt. In de vakanties gaan we soms wat verder weg en maken we ook gebruik van vervoer.

De kinderen worden van te voren goed geïnstrueerd en voorbereid. We nemen voorzorgsmaatregelen en nemen bijvoorbeeld een mobiele telefoon en de gegevens van de kinderen mee. De ouders worden vooraf op de hoogte gesteld van een uitstapje en om toestemming gevraagd. Er zal altijd iemand meegaan die EHBO heeft en het bijbehorende koffertje.

Veiligheid, uitdaging en regels

Voor de ontwikkeling van het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van kinderen is het belangrijk hen voldoende uitdaging te bieden. Door kinderen de mogelijkheid te bieden nieuwe ervaringen op te doen. Bij het aanbieden van activiteiten houden we goed rekening met de leeftijd en de capaciteiten van het kind. Zo zorgen we ervoor dat de emotionele en fysieke veiligheid gewaarborgd is.

We maken de ruimten overzichtelijk, we zijn als pedagogisch professionals altijd bereikbaar en bieden duidelijke regels op de buitenschoolse opvang. We vinden het belangrijk dat kinderen zelf risico's leren inschatten en helpen hen daarbij. Hierbij geven we duidelijke grenzen aan wat kinderen mogen en bieden hen daarnaast onder begeleiding oefensituaties. Zo worden bepaalde activiteiten, zoals timmeren of koken alleen aangeboden onder toezicht en met hulp van de pedagogisch

professionals. We leren kinderen bijvoorbeeld hoe ze veilig moeten oversteken en hoe ze veilig gebruik kunnen maken van de speelmogelijkheden in de omgeving.

Jaarlijks vindt er minimaal één ontruimingsoefening plaats samen met de kinderen, zodat iedereen goed weet wat te doen in geval van een calamiteit. Mocht er ondanks onze oplettendheid toch iets gebeuren op de BSO dan worden de ouders daar uiteraard van op de hoogte gesteld en vullen we een ongevallen registratieformulier in.

We hebben een gezondheid en veiligheidsbeleid bij GroeiSamen kinderopvang en BSO. Hierin staan alle grote risico's omschreven, kleine risico's en welke regels we daar voor hebben met de kinderen. Naast de risico's is er in dit beleid ook aandacht voor de sociale veiligheid bij GroeiSamen. Het veiligheid en gezondheidsbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd met de pedagogisch professionals en beleidsmedewerker in de verschillende teamoverleggen. De veiligheid wordt, naast de gezondheid en het welbevinden van de kinderen door de GGD jaarlijks gecontroleerd in het inspectiebezoek. Het veiligheid en gezondheidsbeleid is in te zien op de locatie.

Regels

Om duidelijkheid en continuïteit te kunnen bieden zijn er bij de buitenschoolse opvang een aantal regels van toepassing. De regels die wij stellen, stellen wij niet om de kinderen te beperken, maar om aan te geven hoe je in een groep rekening houdt met elkaar, zodat ieder een eigen plek heeft in de groep. Een kind wordt echter zo min mogelijk tot iets gedwongen. Regels hebben vaak een negatieve bijklank. Mede om deze reden proberen wij kinderen zo min mogelijk te dwingen, maar benaderen wij het kind op een positieve wijze. Dit kan zijn door bijvoorbeeld het kind op een rustige manier uit te leggen waarom iets niet mag. Met enkele regelmaat bespreekt de pedagogisch professional de regels met de kinderen, met als doel kinderen inspraak te laten hebben in de regels waaraan zij zich dienen te houden. Ook tijdens werkbesprekingen worden de regels onderling geëvalueerd. Bij regels kunnen accentverschillen zijn. De ene pedagogisch professional zal bijvoorbeeld meer waarde hechten aan het op tijd zijn dan de ander. Het doel is echter hierin zoveel mogelijk één lijn te trekken en consequent te zijn in het toepassen van de regels.

Het individuele kind – Ontwikkeling en buitenwereld

Ieder kind is anders en verdient het ook om op een eigen manier benaderd te worden. Hoe een talent of kwaliteit zich ontwikkelt, hangt niet alleen van het kind zelf af, maar ook van de omgeving. Ouders spelen hierbij een grote rol. Daarom hechten wij veel waarde aan goed en regelmatig contact met ouders.

Er is dagelijks kort overleg tijdens de breng- en haalmomenten. Daarnaast voeren we jaarlijks een oudergesprek. Wanneer ouders behoefte hebben aan extra gesprekken, kan dit altijd in overleg worden ingepland. Deze gesprekken worden ondersteund door observaties die door de pedagogisch professionals zijn uitgevoerd. Ons doel is om samen met ouders de ontwikkeling van het kind zo goed mogelijk te volgen en, wanneer dat nodig is, tijdig door te verwijzen bij mogelijke ontwikkelingsvragen of -problemen.

Wij vinden dat ieder kind recht heeft op een plezierige en veilige jeugd. De vele en snelle veranderingen in onze samenleving maken dat kinderen tegenwoordig veel prikkels krijgen en al vroeg keuzes moeten maken. Ze worden geconfronteerd met grote hoeveelheden informatie en wisselende trends, waardoor het voor sommige kinderen lastig kan zijn om hun weg te vinden.

Daarom zien wij een belangrijke taak voor de buitenschoolse opvang in de begeleiding en ondersteuning van schoolkinderen. Dit doen wij door hen gerichte en persoonlijke aandacht te bieden, zodat zij zich veilig voelen, zichzelf kunnen zijn en stap voor stap groeien in zelfstandigheid en zelfvertrouwen.

Eigenheid, eigenwaarde en verantwoordelijkheid

Eigenheid

Omdat ieder kind uniek is, verloopt de ontwikkeling bij ieder kind op een andere manier. Een kind kan zich cognitief sterk ontwikkelen, maar juist moeite hebben met de motoriek of andersom. Door deze verschillen serieus te nemen, stimuleren we zowel de ontwikkelingsaspecten die een kind van nature gemakkelijk aangaan als de gebieden waarin het meer ondersteuning nodig heeft. Door kinderen regelmatig verschillende activiteiten aan te bieden, proberen we alle ontwikkelingsgebieden op een evenwichtige manier te prikkelen.

Wij vinden dat kinderen recht hebben op hun eigenheid. Daarom werken wij niet met één vaste benaderingsmethode en verwachten we niet dat alle kinderen hetzelfde doen of kunnen. We creëren een klimaat waarin kinderen de ruimte krijgen om zelf keuzes te maken. Ze hoeven activiteiten niet allemaal leuk te vinden, niet altijd aan groepsactiviteiten mee te doen en niet met iedereen bevriend te zijn. Het is ook helemaal goed als een kind even op zichzelf wil zijn, een boek wil lezen of naar muziek wil luisteren.

Eigenwaarde

In onze buitenschoolse opvang krijgen kinderen de ruimte om allerlei ervaringen op te doen en leren we hen om zelf problemen op te lossen. Waar op school soms minder ruimte voor is, kan bij ons wel. Kinderen mogen bij ons fouten maken; we willen juist dat ze ervaren dat dit niet erg is. We geven geen cijfers en kinderen hoeven zich niet met elkaar te vergelijken. Door kinderen te laten voelen dat ze dingen zelf kunnen en mogen proberen, zonder oordeel, dragen we bij aan een positieve eigenwaarde.

Volwassenen en andere kinderen kunnen soms, bewust of onbewust, een negatieve invloed hebben op het zelfbeeld van een kind. Wij geloven dat dit grotendeels te voorkomen is door duidelijke en respectvolle communicatie. We leggen kinderen uit waarom bepaald gedrag wordt afgekeurd of juist gewaardeerd. Dit doen we door feedback te geven in de ik-vorm ("Ik vind het vervelend dat...") en daarna alternatieven aan te reiken ("Misschien kun je beter..."). Zo leert het kind dat het gaat om het gedrag in dat moment, en niet om wie hij of zij is als persoon.

Door goed te luisteren en te observeren, krijgen we zicht op hoe kinderen zich van binnen voelen. Door hierover in gesprek te gaan en samen stil te staan bij hun eigen gedrag, coachen we kinderen in hun identiteitsontwikkeling. Ze worden zich bewuster van hoe hun gedrag op anderen overkomt, wat helpt bij het ontwikkelen van een sterk en positief zelfbeeld.

Praten over een kind terwijl het erbij staat, kan kleinerend overkomen en de eigenwaarde schaden. Daarom proberen we kinderen zo veel mogelijk te betrekken wanneer een gesprek over hen gaat. Als dat niet passend is, vragen we ouders om even mee te lopen naar een andere ruimte. Indien nodig plannen we een apart gesprek op een rustig moment.

Eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheid

De buitenschoolse opvang biedt kinderen aantrekkelijke mogelijkheden om op verschillende manieren te spelen, nieuwe vaardigheden te ontwikkelen en kennis te maken met bijvoorbeeld

kunst, cultuur en techniek. Ieder kind bevindt zich in een ander ontwikkelingsstadium en mag in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier groeien. Voor ons betekent dit voortdurend afvragen: “Hoe gaan wij om met dit kind in deze situatie?”

We geven kinderen verantwoordelijkheden die passen bij hun leeftijd en mogelijkheden. Dit biedt hen een uitdaging en stimuleert betrokkenheid bij alles wat er op een dag gebeurt. Zo leren kinderen dat ieder een steentje bijdraagt aan de sfeer en het welzijn van de groep.

Tegelijkertijd letten we erop dat we geen te groot beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid van jonge kinderen, zodat zij hun eigen grenzen niet overschrijden. Kinderen die passende verantwoordelijkheden krijgen, voelen zich eerder gehoord en gezien en ervaren dat ze invloed hebben op hun omgeving.

Waar mogelijk betrekken we kinderen bij het bedenken van thema's en activiteiten. Daarnaast gebruiken we groepsgesprekken, evaluaties en enquêtes om inzicht te krijgen in hoe de kinderen de buitenschoolse opvang beleven en waar we hen nog beter kunnen ondersteunen.

Zelfvertrouwen en zelfstandigheid

Vertrouwen in zichzelf en anderen

Tijdens de schooljaren ontwikkelen kinderen meer en meer hun eigen identiteit. Ze weten steeds beter hoe hun eigen leefwereld eruit ziet en ze leren zichzelf nu pas beter kennen. Hiermee groeit ook het vertrouwen of juist het gebrek aan vertrouwen in zichzelf.

De ouders hebben naast de pedagogisch professional en eventuele andere beroepsopvoeders de taak een kind vertrouwen in zichzelf te leren krijgen door het kind het gevoel te geven dat deze geaccepteerd wordt zoals het is. Het bieden van consequente regels en gewoontes helpen het kind om zich een gevoel van veiligheid te geven. Dit zal tevens het vertrouwen in de pedagogisch professional bevorderen.

Zelfstandigheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren om zelfstandig te denken en te handelen, zodat zij hun eigen keuzes kunnen maken. Kinderen kunnen niet zelfstandig worden zonder dit te oefenen. Met deze basisvaardigheden zullen zij later hun eigen plek kunnen vinden in de maatschappij.

Zelfstandigheid betekent kinderen leren na te denken over dingen die ze wel of niet willen. Het betekent dat wij steeds weer opnieuw moeten vaststellen wat een kind zelf kan, en waar het nog een steuntje in de rug nodig heeft. In de ontwikkeling van de zelfstandigheid speelt taalontwikkeling een grote rol. Het is van belang dat kinderen duidelijk leren benoemen wat ze wel of niet willen. Kinderen worden hiertoe gestimuleerd door de pedagogisch professional.

Conflicten, straffen en belonen

Conflicten

In de groep leren kinderen met elkaar te communiceren, te onderhandelen over spel en conflicten zoveel mogelijk zelf op te lossen. Ze leren rekening houden met anderen en ervaren hoe hun relaties binnen de groep functioneren. Er is altijd de mogelijkheid om zich even terug te trekken wanneer dat nodig is.

Ondanks deze mogelijkheden kunnen er natuurlijk conflicten ontstaan. Wanneer dat gebeurt, neemt de pedagogisch professional de betrokken kinderen apart. Dit kan bijvoorbeeld aan tafel zijn, of staand bij elkaar. De professional speelt hierbij een sturende en begeleidende rol, zodat de kinderen leren het conflict zelf op te lossen.

Als een kind inziet dat zijn of haar gedrag niet correct was, kan gevraagd worden om excuses aan te bieden aan de ander. Het is belangrijk dat het kind hierbij benoemt welk gedrag spijtig was, bijvoorbeeld: "Sorry dat ik".

Nadat het conflict is opgelost, krijgen de kinderen weer positieve aandacht, bijvoorbeeld door een compliment voor hoe zij het conflict hebben aangepakt.

Straffen en belonen

Elk kind zal op het pad van zijn ontwikkeling geconfronteerd worden met grenzen. Om die grenzen te leren kennen, probeert een kind ze uit. Wij helpen de kinderen met het vinden van die grenzen. Het is hierbij belangrijk dat kinderen weten welke regels er van toepassing zijn bij de buitenschoolse opvang. Deze worden dan ook met enige regelmaat met de kinderen besproken, er moet voor het kind ook duidelijkheid over bestaan.

Soms is het echter raadzaam om het gedrag van het kind te negeren, soms moet een pedagogisch professional actie ondernemen. Het is aan de pedagogisch professional om deze situatie te bepalen. Indien het kind gestraft wordt, moet het duidelijk zijn welk gedrag van het kind wordt afgekeurd. Ditzelfde geldt voor het belonen van de kinderen, dit kan bijvoorbeeld zijn door het geven van een complimentje.

Lichamelijke beweging

Op de buitenschoolse opvang streven wij ernaar een rustpunt voor de kinderen te zijn na een drukke dag school. Hier valt volgens onze opinie echter ook lichamelijke beweging onder. Het uitoefenen hiervan kan de spanning van de dag wegnemen. De kinderen van de buitenschoolse opvang hebben de gelegenheid om buiten te spelen waarbij zij sportieve activiteiten kunnen beoefenen. Bijvoorbeeld: voetbal, touwtje springen en andere buitenspellen.

Het eigen lichaam

Tussen de 4 en 13 jaar verandert het lichaam van het kind. Bovendien beginnen kinderen na te denken over hun relaties met elkaar en over liefde. Dit onderdeel van hun ontwikkeling kan niet genegeerd worden. Het omgaan met het eigen lichaam kan echter wel omringd worden door taboes. Seksualiteit en het eigen lichaam horen bespreekbaar te zijn bij de buitenschoolse opvang als kinderen met vragen of problemen komen. De pedagogisch professionals staan open voor vragen en opmerkingen van de kinderen, maar gaan niet verder dan waar zij zichzelf gemakkelijk bij voelen. Naarmate het kind ouder wordt en het zelfbewustzijn en het lichaam zich ontwikkeld groeit soms een mate van schaamte. De pedagogisch professional geeft daarom de kinderen de gelegenheid om zich (bv bij verkleeden) in een afgezonderde ruimte om te kleden. De behoefte aan privacy moet worden gerespecteerd. De pedagogisch professionals vervult hierbij een voorbeeldfunctie en spreekt andere kinderen hier eventueel op aan.

Tot slot

Dit pedagogisch beleids- en werkplan is een dynamisch plan en wordt daarom regelmatig met alle betrokken partijen bijgesteld. Het team van GroeiSamen vindt betrokkenheid en een open sfeer belangrijk. Wij staan er dan ook open voor om over de pedagogische handelwijze met u in gesprek te zijn én te blijven. We willen vanuit onze pedagogische visie zo goed mogelijk aansluiten op de thuissituatie.

